

"מה לא בסדר בשיטת השקשוקה?"

רם כספי במועדון הכלכלי של הבינתחומי: "הסיסמה הון ושלטון מתחילה להימאס. תנו לנו אפשרות להתחרות מול העולם. אם מישהו רוצה להשקיע בישראל - לטף אותו. אחרת בבוקרשט ילטפו אותו"

מאת רותם שטרקמן

« בערב שבו הוקרן בראשונה בטלוויזיה (ערדן 1) הסרט של מיקי רוזנטל "שיטת השקשוקה", הופיע עדיין רם כספי - האיש שביישל את השקשוקה - במועדון הכלכלי של המרכז הבינתחומי.

כספי, שייצג את החברה לישראל בעסקה שבה מכרה המדינה את מניותיה בצים לחברה שבשליטת סמי ועידן עופר, היה אמור לדבר על הנושא "כשלים בחוק החברות". הוא התייחס לפרשת צים והשקשוקה בגלל הפתיה לדיון של פרופ' עמיר ליכט, ריקן בית הספר למשפטים במרכז הבינתחומי, שאמר בין השאר: "אנחנו מדינה שאוכלת שקשוקה".

כספי כעס על דבריו של ליכט ואמר: "אני מופתע. ציפיתי לדיון בנושא א' ואני מוצא את עצמי בת'. חשבתי שנושא הדיון זה כשלים בחוק החברות ולא שקשוקה. הגיע הזמן שריקן בית הספר למשפטים יידע את העובדות

"למה איש עסקים שרוצה להקים מפעל בנגו לא יכול להיפגש עם שר שקשוקה לעסק? רוב הפוליטיקאים מסתמנים על קשרים אסורים"

"המצב שבו שרים מפחדים להיפגש עם אנשי עסקים יגרום לכלכלה שלנו לאבד כסף. אני בעד תחרות, אך יש לאפשר לנו להתחרות בעולם"

לפני שהוא מטיח ביקורת על שיטת השקשוקה.

כספי סיפר לנוכחים על ההתרחשויות מנקודת מבטו: "לחברה לישראל היו 50% ממניות צים ולממשלה היו 50%, והיא ביקשה למכור את המניות שלה. להחברה לישראל ביקשה שנוותר על זכות הסירוב שלנו, אחרת היא אמרה שהיא לא תקבל הצעות מאחרים. סמי עופר ועידן, שאינם אייבי האנושות, הסכימו לוותר. הממשלה התחייבה שתמורת הוויתור נוכל להשתתף בהתמחרות, שכן קורם היה ברור שלא נוכל להשתתף - בשל החשש שיש לנו מירע פנים, שיוצר לנו יתרון על פני מתמודדים אחרים.

"בסוף התברר שהיינו המציעים היחידים. אז אומרים המבקרים - 'למה למכור למציע יחיד? ואני אומר - למה למכור את דיסקונט למציע יחיד? (בנק דיסקונט נמכר בידי המדינה למתי ברונפמן, שהיה מתמודד יחיד). איך פותרים את הבעיה הזו? מומינים הערכת שווי. לצורך זה הממשלה קיבלה שתי הערכות שווי בצים.

"הגשנו מעטפה וארון אייל גבאי (שהיה מנהל רשות החברות) הביא אתו לחדר המועצה 20 איש. הם פתחו את המעטפה ואמרו שנתנו רחוקים מהערכות השווי שלהם. יוסי רוזן, מנכ"ל החברה לישראל אז, אמר 'אני חוזר לתל אביב'. "באותו זמן הנהלת החברה לישראל ישבה בתל אביב וסמי עופר חיכה בלונדון. אני אמרתי כי כמו עמיר פרץ, אני עושה שבייתה עד שנגמור עסקה. אמרתי להם שנגסה לשפר את ההצעה מבחינתנו ושהם יירדו קצת מבחינתם. שש פעמים שיפרנו את ההצעה שלנו ושש פעמים הממשלה ירדה במחיר, וכך הפערם הצטמצמו".

לבן במקום שקשוקה

כספי ממשיך ואומר: "למרדת זאת גבאי לא היה מרצה ואמר שעדיין יש פער. רחן סגר את התיק והחליט לוותר. 'תן לי לחשוב על רעיון', אמרתי לו. פניתי לכלום ואמרתי: 'בואו נעשה שקשוקה מכל ההצעות'. סתם אמרתי שקשוקה, הייתי יכול להגיד גם 'לכן'. 'נעשה ממוצע

של כל שש ההצעות שהיו מכל צד ובסך הכל 12 הצעות' - וזאת התנועה של הערכוב שרואים בסרט. כך זה היה.

"גבאי יצא להתיעץ עם 20 איש בחדר הסמוך, וחזר ואמר: 'יש לך כאן הודעה שאתה קונה את צים אם אתה חותם עכשיו ומשפר ב-3% את ההצעה'.

"ב-4 אחרי הצהריים היתה מסיבת עיתונאים, בנימין נתניהו היה או שר האוצר. באותו אירוע אמר רוזן כי 'גמרנו את העניין הודות לשיטת השקשוקה של רם כספי'. חצי מהנוכחים הבינו את זה כמו שזה, אבל החצי השני, בעיקר העיתונאים, הבינו את זה אחרת. תגידו לי, מה לא בסדר בשיטת השקשוקה? תגידו לי פרופ', מה לא בסדר?."

כספי המשיך לדבר על ההפרטה כפתרון של אין ברירה: "אני מפ'איניק. נולדתי כך ואני גאה בזה. היה לי עיתון דבר ואתא, ושניהם פשוט רגל. נשארה לי רק תנובה. המושבים, בנק הפועלים, ההסתדרות, הקיבוצים, קרן היסוד, קרן קיימת - כל אלו לא היו קמים בלי האבות המייסדים. הציונים הכלליים העסיקו ערבים, כך קראתי בדבר. הבולשביקים שלטו בכל. חברת העובדים פורקה. עכשיו זו כלכלה חופשית. אני עדיין במפלגת העבודה ואני גאה בזה".

כספי סיפר בריחה על הנושא: "ישראל קיבלה שתי אוניות נוסעים כפיצויים מגרמניה. לוי אשכול, שהיה אז ראש ממשלה, אמר לפנחס ספיר, שהיה שר אוצר: 'בוא נעשה שיתוף פעולה על שתי אוניות, אתה מביא את האוניות ואני מביא את הים'."

מאתינגילוי נאות

כספי הופיע בפורום למנכ"לים ויו"ד דירקטוריונים (המועדון הכלכלי של המרכז

הבינתחומי), שעורכת היחידה להכשרת מנהלים במרכז הבינתחומי הרצליה בחסות משרד רו"ח ליאון אורליצקי.

הוא המשיך להביע כעס על העיתונות: "הון ושלטון - זו סיסמה שמתחילה להימאס. זה כמו להגיד כל הפוליטיקאים מושחתים, או חבר מביא חבר בבית המשפט העליון.

"אני מבין למה איש עסקים שרוצה להקים מפעל בנגו לא יכול להיפגש עם שר שקשוקה לעסק. אני מדבר על קשרים אסורים. האמת, רוב הפוליטיקאים מסתמכים על קשרים אסורים. אני רוגל ברעיון של גילוי נאות. יש תופעות של שחיתות, אבל לא הכל מושחת. לא המשטרה מושחתת, לא בית המשפט, לא רשות ני"ע ולא האקדמיה - או למה להכליל?."

כדי להוכיח שישראל מפסידה מהפחד מפני קשרי הון-שלטון סיפר כספי סיפור: "צילצל אלי עו"ד ואמר שיש לו קרן שגייסה 30 מיליארד דולר בארה"ב, ומכיוון שמנהליה ציונים הם התחייבו לייעד 5% מהכסף להשקעות בישראל. הם רוצים להשקיע כאן 1.5 מיליארד דולר והון ועוד 1.5 מיליארד בהלוואות, יחד 3 מיליארד דולר. הם ביקשו פגישה עם אחד השרים, אך הוא סירב לפגוש אותם. הם רוצים להשקיע בישראל? שישקעו.

למה אני צריך להיפגש אתם? אמר השר".

"הדמתי לו טלפון ואמרתי לו: 'אם אני הייתי שר הייתי נוסע עד לנב כדי להיפגש עם אנשים כאלו'. אמרתי לה: 'הייתי לוקח אותם למצדה ולעיר העתיקה ועושה להם כבוד גדול'. למה זה מושחת? שאלתי אותו. מה הוא עונה לי? לך דבר עם הרגולטור. המצב הזה שבו שרים מפחדים להיפגש עם אנשי עסקים יגרום לכלכלה החופשית שלנו לאבד כסף. אני בעד תחרות, אבל תן לנו אפשרות להתחרות מול העולם. אם הם

רוצים להשקיע - לטף אותם, תן להם כאפות של חיבה, אחרת בבוקרשט ילטפו אותם. זו שנתת חיים".

כספי הליון על כך שכאשר צים החליטה לרכוש אניות מבעלי השליטה בה, משפחת עופר, החליטה רשות ני"ע לסווג את בנק לאומי כבעל עניין אישי בהחלטה, שכן לאומי הוא גם מלווה להחברה לישראל וגם בעל מניות גדול. "למה בנק לאומי נגוע בפרשת האוניות? למה לא לתת קרדיט לאיתן רף ולרקפת דוסק'עמינח שיצביעו כמו שצריך. למה? תן קרדיט לאנשים. אל תעניש מראש, אל תראה אותם כפושעים", אמר כספי.

"איך יצביע גוף מוסדי ברכישת בית ההשקעות אקסלנס בידי הפניקס? הרי הם מחזיקים אג"ח וגם מניות, ויש להם ניגודי עניינים. אז גם הם פסולים? רוב שוק ההון מחזק בידי מוסדיים. יש כיום חברה שאין לה אג"ח? אז למה בנק לאומי פסול והמוסדי לא פסול? הכי קל זה לפסול. דווקא המוסדיים שולחים את הילדים שלהם לאסיפות שאומרים 'לא' על כל דבר. הכי קל להם להגיד 'לא', כי כך לא מסתככים ולא אומרים להם 'אהה, דאיתי אותך אוכל אתו באר'קפה'."

"אני מפ'איניק. המושבים, הקיבוצים, קרן היסוד, קרן קיימת - כל אלה לא היו קמים בלי האבות המייסדים. אני עדיין במפלגת העבודה ואני גאה בזה"

אילן לוי/הארץ

גיל: 70 מגורים: מגדלי דוד בתל אביב תפקיד: עומד בראש משרד עורכי הדין כספי ושות' שייסד אביו מספר עורכי דין במשרד: 31 לקוחות בולטים: עידן עופר, הפניקס, עו"ד יגאל ארנון עוד משהו: למרות היותו אחד מעורכי הדין המפורסמים בישראל, המשרד עצמו עובד ללא משרד יחסי ציבור